

KULTURSKOLEMANIFEST

Til dig som er barn eller ung i Norden

Du har ret til kunst og kultur!

Derfor skal kulturskolen være en del af dit liv - den skal se dig og dine interesser. Samtidig skal den udfordre dig, få dig til at se og høre nye ting, og den skal hænge sammen med samfundet omkring dig. Kulturskolen skal spørge dig om råd og være til stede, der hvor du er, og vise dig den viden og det engagement, den har.

Men vigtigst af alt; kulturskolen skal være for alle børn og unge hele året, så du kan være der med nogen, du kender, og nogen du ikke kender, og få oplevelser, der vil betyde noget for dig!

Projektet “Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet - KIL”, et kulturskoleudviklingsprojekt bestående af ti nordiske kulturskoler, har udviklet følgende udsagn, der opsummerer vores tanker og visioner for et inkluderende samfund og kulturskolens rolle, forpligtelser og aktiviteter i dette arbejde.

- 1. Kunst og kultur** skaber arenaer for det at høre til, for fællesskab og deltagelse, som alle er en forudsætning i de nordiske demokratier.
- 2. Kulturskolen** er et vigtigt bidrag i den proces, hvor børn og unge dannes som mennesker, udvikler deres viden og empatiske evner, og finder deres egen stemme i samfundets fællesskaber.
- 3. Kulturskolens værdier** er baseret på Menneskerettigheds-erklæringen, der ser ethvert menneske som en ressource.
- 4. Kulturskolen** skal derfor være et tilgængeligt sted i alle børn og unges liv; for kunst og kulturelle oplevelser, for personlig, social og kunstnerisk vækst, uanset køn, social klasse, etnicitet, politisk orientering, økonomi og opvækst.
- 5. Kulturskolen** skal dermed have en struktur og tilbyde aktiviteter, der muliggør deltagelse for alle grupper, så retten til at deltage i kunst og kulturliv bliver reel. Kulturskolen skal bruge de muligheder, der ligger i den digitale udvikling.
- 6. Kulturskolen** skal løbende udvikles. Kulturskolen skal være bærer af kontinuitet og tradition, men også være på forkant med kunst- og kulturel udvikling og relevant i det samfund, den er en del af.

I samarbejde med kulturskoleorganisationerne i Danmark, Norge og Sverige satte Norsk Kulturråd i perioden 2018-19 et særligt fokus på kulturskolens muligheder som en inkluderende kraft i lokalsamfundet. Initiativet var en del af projektet "Inkluderende kulturliv Norden".

Det fælles mål for de nordiske kulturskoleorganisationer er at bidrage til at kulturskolerne inkluderer flere af dem, der ikke i øjeblikket deltager i kulturskolens tilbud og aktiviteter.

Projektet dækkede følgende områder:

Policy | argumentation

Pedagogik | didaktik

Struktur | ledelse

Derudover er der etableret et ressourcenetværk bestående af forskere fra universitets- og højskolesektoren i Norden (Kil-forsk), der var knyttet til KIL. Gennem projektet kan kulturskolerne i de nordiske lande øge deres viden om og indsigt i, hvordan nytilkomne, flygtninge, asylansøgere og minoritetssprogede samt andre med forskellige kulturelle baggrunde kan inddrages i kommunernes kunst- og kulturtilbud. Både gennem ordinære aktiviteter og tiltag med særligt fokus skal kulturskolerne være i stand til at udvikle sig til inkluderende institutioner i lokalsamfundet.

«Gennem deltagelse i KIL vokser kulturskolernes kompetence og gennemførelsevne blandt kulturskolelærere, kulturskoleledere, kulturskoleejere og andre involverede i arbejdet med at styrke kulturskolens rolle som en inkluderende kraft i lokalsamfundet.»

Projektet “Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet - KIL” har på baggrund af sit arbejde formuleret nogle anbefalinger til politikere og andre beslutningstagere, som har indflydelse på hvad fremtidens kulturskole skal være.

«Vi skal først og fremmest tage udgangspunkt i, at alle mennesker er en ressource, at alle har noget at bidrage med.»

Anbefalinger på nordisk niveau:

- At kulturskoler ses som en naturlig partner og bidragyder til udøvelsen af kulturpolitikken. Kunst- og kulturuddannelse udgør vigtige forudsætninger for kultursektoren og skal tages i betragtning i det politiske arbejde.
- At Nordisk ministerråd bliver en fortaler for en fælles nordisk kulturskole politik ved at understøtte:
 - erfaringsudveksling på nordisk niveau gennem lærerudveksling og kompetenceudvikling
 - ressourceudveksling og mulighed for praktikophold i Norden
 - nordisk kortlægning af kulturskolernes kompetencer
 - samarbejde om uddannelse(r)
 - at alle kommuner har et komplet kulturskoletilbud for at imødekomme alle børns ret til kunst og kultur!

Anbefalinger på nationalt niveau:

- At alle nordiske lande arbejder for lige adgang til kulturskolerne for alle børn og unge, uanset hvor de bor i de nordiske lande.
- At der bliver et større samarbejde mellem kulturskoler og andre kommunale enheder, relevante organisationer, fagmiljøer og aktører, og at dette afspejler alle grupper i samfundet.
- At kulturskolen i højere grad samarbejder med foreninger, der fremmer inklusion og integration.
- At kulturskolen bruger sit potentiale til at være brobygger og en inklusiv kraft i lokalsamfundet.

Anbefalinger på lokalt og regionalt niveau:

- At hver kommune udarbejder lokale handlingsplaner baseret på det nordiske kulturskolemanifest.
- At ledere, medarbejdere og partnere i kulturskolen afspejler og repræsenterer mangfoldigheden i samfundet.
- At kommunerne understøtter samarbejde med non-profit organisationer, der har kompetencer i forhold til etnicitet, og som kan formidle samarbejde med frivillige og øvrige netværk.

Citater fra deltakerne i KIL

“Vi har resurser, som kan bringes i spill – men som kræver kommunalt medspil, politisk og økonomisk. Desuden kræver der særlige pædagogiske kompetencer og sprogevner.”

“I vårt framtidsbilde er kulturskolen en naturlig samarbeidspart for skolene, spesielt Ressurssenteret for nyankomne barn. Det er i grunnskolen alle møtes, og det viktigste integreringsarbeidet foregår der. Kultur og kulturelle uttrykk har en selvsagt plass i slikt arbeid (i vårt framtidsbilde), og kulturskolen er med på å skape gode og trygge arenaer.”

“Vi ønsker en elevsammensætning, der i højere grad afspejler den virkelighed, der er i vår kommune, men det handler også om at vi gerne vil arbejde mere med outreach-projekter, så de børn, der stadig ikke opsøger musikskolen, kan opleve at være en del af kreative, musiske og skabende fællesskaber.”

“De goda kontakter som skapades med andra kommuner ger förutsättningar för att gemensamt tänka klokt och dela erfarenheter kring att arbeta i politiskt styrda organisationer samt olika modeller för rekrytering.”

“En top-down melding på den politiske arena fra de ansvarlige ministre kan være med til at få ting til at ske også på kommunalt niveau.”

Samarbejde og partnerskaber

Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet (KIL) er et kulturskoleudviklingsprojekt på ledelses- og ejerskabsniveau. To gange om året mødtes ledere fra ti kulturskoler i Norge, Sverige og Danmark i en fælles proces, hvor omdrejningspunktet var, hvordan kulturskolerne kan udnytte deres potentiale som en inkluderende kraft i lokalsamfundet.

De kommuner, der har deltaget, er:

Larvik, Malvik, Ringerike, Tromsø (Norge)
Halstahammar, Simrishamn, Vara (Sverige)
Brøndby, Tønder, Aarhus (Danmark)

Projektet blev støttet af "Inkluderende kulturliv i Norden" og Norsk Kulturskoleråd (gennem projektledelse). Som en del af projektet er der også dannet et netværk (KIL-forsk) af doktorander og forskere fra flere af de tre landes universiteter og højskoler. KIL-forsk har fungeret som en ressourcegruppe og har deltaget i flere af KIL-samlingerne.

For at få et bedre kendskab til aktørerne, stemningen og indholdet af projektet anbefaler vi følgende filmklip:

[Fordelene ved KIL-projektet i lokal sammenhæng](#)

[Værdien af kulturskolen i det demokratiske arbejde på kommunalt niveau](#)

[Fordelene ved KIL-projektet i et nordisk perspektiv](#)

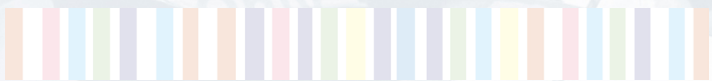

Foto:
Madalyn Cox / Unsplash
Nguyen Hiep / Unsplash
Joshua Koblin / Unsplash
Omar Lopez / Unsplash
Jon Tyson / Unsplash
Winona Lake / Unsplash

Grafisk design:
Norsk kulturskoleråd

Produksjon og ledelse:
Norsk kulturskoleråd / KIL